

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 104/22
9.3.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Горан Атанасковић, адвокат из Београда, ул.Алексе Ненадовића бр.11, адреса за пријем поште ул.Мекензијева бр.23/3/10, против тужене ББ из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Владимир Гаварић, адвокат из Београда, ул.Сазонова бр.8, ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П2 1124/19 од 14.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 9.3.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 1124/19 од 14.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 1124/19 од 14.12.2021. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се измени пресуда Првог основног суда у Београду П2 1252/16 од 30.11.2017. године, у ставу другом изреке пресуде и то тако што ће се малолетна деца ВВ и ГГ поверити оцу АА, ради самосталног вршења родитељског права, уредити модел виђања мал.деце са мајком, према предлогу Центра за социјални рад и обавезати мајка ББ да на име свог доприноса издржавању мал. ВВ и мал. ГГ, плаћа месечно износ од 12.000,00 динара, почев од доношења пресуде на руке тужиоца АА. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је

у целости из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 ЗПП, а у вези члана 202 Породичног закона. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Тужена је дала одговор на жалбу. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр.72/11, 49/13-одлука Уставног суда, 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18 и 18/20), у вези са чланом 202 Породичног закона, Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2, тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би се побијана одлука морала укинути.

Супротно наводима жалбе, првостепена пресуда не садржи ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а. Пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати, изрека је разумљива, не противречи ни сама себи ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница, на јасан, непротивречан и убедљив начин, а логично и недвосмислено произилази из наведених доказа из целокупног стања у списима.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда пресудом Првог основног суда у Београду П2 1252/16 од 30.11.2017. године разведен је брак парничних странака, закључен дана 26.11.2005. године; малолетна деца ВВ и ГГ поверене су мајци ББ на самостално вршење родитељског права; обавезан је отац малолетне деце АА да на име свог дела доприноса издржавања малолетне деце плаћа месечно износ од по 15.000,00 динара, укупно 30.000,00 динара, почев од дана подношења тужбе, па убудуће, док је тужбени захтев тужиље ББ преко досуђених 30.000,00 динара, а до тражених 40.000,00 динара, одбијен, те је уређен начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем АА. Оценом стручног мишљења Градског центра за социјални рад Одељење Палилула од 15.07.2020. године, 01.02.2021. године и изјаве водитеља случаја Центра за социјални рад, ДД, утврђено је да малолетна деца странака ВВ (рођена ... године) и ГГ (рођена ... године), похађају ОШ “ЂЂ” и то мал. ВВ тада седми разред, сада први разред средње школе, а мал. ГГ пети разред и постижу одличан успех. Мајка малолетне деце ББ је запослена на неодређено време у Предузећу “...” на пословима продаје и маркетинга, а месечно остварује приходе у износу од 60.000,00 динара. Отац АА је сувласник и директор фирме “Volex Truck” и по његовим наводима месечно заради око 31.000,00 динара. Живи у свом стану површине 92 м2 на адреси ..., ул. ... број ..., где је породица живела пре прекида брачне заједнице. Мајка малолетне деце живи у изнајмљеном стану површине 58 м2 који се налази у ул. ... бр. ... за који плаћа закупнину у износу од 180 евра месечно. Оба стана налазе се у непосредној близини основне школе коју похађа мал. ВВ и коју је похађала мал. ГГ.

Контакти између малолетне деце и тужиоца, као оца, одвијају се редовно и мимо модела виђања, поготово са старијом ћерком ВВ. Малолетна ВВ и малолетна ГГ имају јако блиску и емотивну везу са оба родитеља, воле родитеље и да проводе време са њима, родитељи живе у близини и малолетна деца су са оцем након развода брака

уредно одржавала личне односе, он је учествовао у животима и васпитању деце, а сестре су емотивно повезане и блиске. Родитељи малолетне ВВ и ГГ, овде тужилац и тужена, немају комуникацију и сарадњу, те им је од стране Центра за социјални рад указана потреба за укључивањем у Саветовалиште за брак и породицу, ради њихове боље сарадње и комуникације, али је одлазак у саветовалиште прекинут на самом почетку, те с тих разлога не постоји могућност заједничког вршења родитељског права.

Мишљење Центра за социјални рад приликом достављања налаза и мишљења је било да се нису стекли услови за измену одлуке о поверавању и да непосредну бригу и старање о малолетној деци ВВ и ГГ и даље треба да врши мајка, ББ. Оба изјашњења мал.ВВ да жели да живи са мајком, су процењена од стране стручних радника као аутентична. Приликом првог разговора мал.ГГ је навела да жели да живи са сестром, не жели да се од ње раздваја, да би можда могла да живи код оца и да је то свакако у близини мајке, а приликом другог разговора са мал.ГГ, примећен је притисак под којим је дете, било јој је свеједно и само је желела да се заврши та прича, изјаснила се да жели да живи код оца, али није процењено да је њена жеља аутентична. Од почетка је оцу сугерисано да не треба децу да упознаје са овим поступком, те су му предочене и последице које његово понашање може да има на психички и емотивни развој деце, а отац није ни спорио да је малолетну ГГ водио код адвоката како би дала изјаву са којим родитељем жели да живи. Такође, отац не препознаје последице које могу настати у психичком и емотивном развоју малолетне деце, уколико би се сестре ВВ и ГГ раздвојиле и упадљиво је, да је оцу битно да формализује родитељство одлуком, да њему малолетна деца буду поверена на самостално вршење родитељског права, а с разлога што он има боље материјалне услове и више времена да се бави децом. Отац малолетне деце није редовно извршавао своје обавезе за издржавање малолетне деце по пресуди Првог основног суда у Београду П2 1252/16 од 30.11.2017. године, те је решењем о извршењу Првог основног суда у Београду И 1038/19 од 29.07.2019. године, на основу исте одређено извршење ради намирења потраживања извршних поверилаца мал.ВВ и мал.ГГ, чији је законски заступник мајка ББ у износу од 481.000,00 динара главног дуга, а по решењу о извршењу истог суда И 19059/20 од 28.12.2020. године, одређено је извршење ради намирења потраживања извршних поверилаца мал.ВВ и ГГ у укупном износу од 180.000,00 динара главног дуга, као и трошкова извршног поступка, на имовини АА.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 6 став 1, 60 став 4 и 266 став 1 Породичног закона, руководећи се најбољим интересом малолетне деце, нашао да је захтев за измену раније одлуке о вршењу родитељског права према заједничкој малолетној деци странака неоснован, јер није дошло до битнијих измена околности у којима деца живе са мајком, у односу на околности које су постојале у време доношења претходне одлуке, а имајући у виду да сестре не желе да се раздвоје, да се мал.ВВ оба пута изјаснила да жели да живи са мајком, с обзиром да је изјава малолетне ГГ, која се у другом разговору изјаснила да жели да живи код оца, од стране стручних радника органа старатељства, није процењено да је њена жеља аутентична, па је у смислу члана 272 Породичног закона одлучио као у изреци побијане пресуде.

Оцењујући жалбене наводе тужиоца, овај суд налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално

право, закључујући да нису испуњени услови за измену раније одлуке о вршењу родитељског права према малолетној деци парничних странака. Супротно жалбеним наводима тужиоца, а руководећи се најбољим интересом малолетне деце у смислу члана 266 став 1 Породичног закона, овај суд налази да је у најбољем интересу малолетне деце да и даље живе са мајком, нарочито имајући у виду да је мал.ВВ изразила жељу да остане да живи са мајком, да сестре желе да живе заједно, а да изјава мал.ГГ, која се у другом изјашњењу пред Центром за социјални рад изјаснила, да жели да живи код оца, није аутентична, и да није у најбољем интересу мал.олетног детета.

Наиме, смерница приликом одлучивања у случају неслагања родитеља и обраћања суду, је најбољи интерес детета у смислу одредбе члана 3 Конвенције о правима детета (ратификоване Законом о ратификацији Конвенције УН о правима детета “Сл.лист СФРЈ”-међународни уговори бр.15/90 и “Службени лист СРЈ”-међународни уговори бр.4/96 и 2/97), без вршења дискриминације између родитеља. Права деце и њихова заштита зајамчени су нормама међународног и домаћег права, а садржина права детета са једне стране, одређује садржину обавеза његових родитеља и старатеља, као и других појединаца, судова и организација и других установа и представника државне власти, са друге стране. Према одредбама чланова 6, 7 и 9 Конвенције о правима детета, дете има универзално право на живот, а с тим у вези и право на опстанак и развој из чега даље произилази право на родитељско старање. Природно право детета на родитељско старање обезбеђује се у окружењу родитеља, а одвајање детета је допуштено само ако је такво одвајање неопходно и у интересу детета. Садржина родитељског права састоји се из дужности старања о детету, чувања, подизања, васпитања и образовања, заступања и издржавања детета, као и управљања и располагања имовином детета.

Тужбени захтев у овој парници тужилац је засновао на чињеничним наводима да се од доношења претходне одлуке којом је одлучено о вршењу родитељског права, којом су малолетна деца странака ВВ и ГГ поверене мајци на самостално вршење родитељског права, измениле околности које се односе на то да је мајка постала незаинтересована за своју децу, да је све више времена проводила ван куће, а малолетна деца више времена са оцем, те да је малолетна ВВ изразила жељу да живи са њим. Током поступка је достављен налаз и мишљење органа старатељства и то од 15.07.2020. године и 01.02.2021. године у коме су се изјасниле на примедбе тужиоца, и саслушана је водитељ случаја ДД из ГЦСР Одељења Палилула, и исто је оцењено, да су дати у складу са правилима струке, јасни и детаљно образложени, с обзиром да је орган старатељства свеобухватно сагледао породичну ситуацију, а малолетна деца су сходно узрасту учествовала у поступку у циљу утврђивања њиховог мишљења.

Процењено је да мишљење малолетне ГГ није у њеном најбољем интересу, да није аутентично, с обзиром да је изложена притиску од стране оца, те код малолетног детета постоји конфликт лојалности, при чему малолетна ГГ није јасно наводила разлоге због којих жели да живи код оца, нити је отац наводио конкретне разлоге због којих малолетна ГГ треба да живи код оца, сем што је деци говорио да ће им бити боље код њега, јер ће имати своје собе. Током поступка није констатовано постојање притисака мајке да деца остану да живе са њом, излазила је у сусрет жељи малолетне ГГ да дуже борави код оца и мимо модела виђања, а што је од значаја, јер је правилно сагледавала улогу оца у животу малолетне деце, упркос њиховој лошој комуникацији

или одсуству и никада није спречавала контакте малолетне деце са оцем. Приликом опсервације породице од стране органа старатељства није констатовано да било која потреба малолетне деце није адекватно задовољена у домаћинству мајке, а ни овде тужилац није навео ниједну околност која би компромитовала родитељску подобност мајке малолетне деце, нити њено понашање према деци које би довело у питање задовољење њихових најбољих интереса животом код мајке, а није утврђена ниједна околност која би суштински била у најбољем интересу малолетне ГГ преласком да живи код оца. Притом, отац малолетне деце није прихватио сугестије стручних радника органа старатељства да оваквим својим понашањем, може да наруши дечији мир и спокојство, да његово понашање може проузроковати негативне последице по психо-социјални развој малолетне деце, већ је наставио са негативним обрасцима понашања, посебно према малолетној ГГ, при чему је неувиђање проблема сопственог негативног утицаја на малолетну ГГ показао својим држањем и током поступка, желећи да истраје у намери “да испуни детету жељу”, при чему невидећи ни проблем у томе да се деца раздвајају, а притом, као родитељ, није редовно измиривао своју обавезу издржавања према малолетној деци по правноснажној и извршној пресуди од 30.11.2017. године.

Правилно је првостепени суд оценио да се жеља малолетне ГГ не може сматрати правно релевантном за оцену њеног најбољег интереса о доношењу одлуке о вршењу родитељског права, јер се њено мишљење не може сматрати аутентичним мишљењем, већ је продукт околности притисака којима подлеже од стране оца и постојања конфликта лојалности. Приликом сагледавања најбољег интереса малолетне деце је свакако чињеница да малолетна ВВ жели да живи са мајком, да сестре имају близак емотивни однос, да непрекидно живе заједно, при чему је и малолетна ГГ приликом разговора у Центру за социјални рад навела да не жели да се раздваја од млађе сестре, те не постоји интерес који би оправдао потребу да се малолетна деца раздвајају, а што је и стручни став органа старатељства.

Притом, пред Првим основним судом у Београду тужена, мајка малолетне деце је ради заштите од насиља у породици, покренула поступак који је још увек у току, где је исти орган старатељства доставио мишљење у коме је, између осталог, наведено да отац и поред бројних упозорења наставља са негативним обрасцима понашања према деци, да отац нема увид у то да његово такво понашање није добро за децу и да може проузроковати негативне последице на даљи дечији психо-социјални и емотивни развој и да је мишљење да је у интересу малолетне деце да се оцу изрекну мере заштите од насиља у породици, односно забране даљег узнемиравања према малолетној ГГ.

Правилно је првостепени суд одлучио када је одбио предлог тужиоца да се одреди вештачење на околност да ли се врши притисак на малолетну ГГ, сматрајући га сувишним, те да се саслуша малолетна ГГ, имајући у виду да је са њом два пута обављен разговор у Центру за социјални рад, како би се утврдило њено мишљење, те би поновно саслушање малолетне ГГ од стране суда представљало додатни терет за њу, која је притом под континуираним притиском, чиме би се додатно делегирала одговорност малолетној ГГ за одлуку, коју свакако она не треба да доноси.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 и 2 Закона о парничном поступку.

Потврђена је, као правилна и одлука о трошковима поступка, садржана у ставу другом изреке, јер је донета правилном применом одредбе члана 207 Породичног закона, а с обзиром на успех странака у спору.

Како се ни осталим наводима жалбе тужиоца не доводи у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде, то је Апелациони суд одлучио као у изреци, на основу члана 390 Закона о парничном поступку у вези члана 202 Породичног закона.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић